

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain 61 ja 64 §:n ja kuntoutusrahalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan sairausvakuutuslakia muutettavaksi siten, että väljennetään niitä edellytyksiä, joilla avustuskassalaissa tarkoitettu avustuskassa voi toimia sairausvakuutuslaisa tarkoitettuna työpaikkakassana. Ehdotuksen mukaan avustuskassalle voidaan antaa oikeus toimia työpaikkakassana silloinkin, kun sen toimintapiiriin kuuluu usean työnantajan työntekijöitä, vaikka nämä työnantajat eivät ole konsernisuhteessa keskenään. Tällöin edellytyksenä on, että työnantajilla on sellainen taloudellinen tai toiminnallinen yhteys keskenään, että järjestelyä voidaan pitää kassan hoitamisen ja kassassa vakuutettujen kannalta

tarkoituksenmukaisena. Ehdotuksen mukaan uusien työpaikkakassojen työntekijäjäsenten määrä on vähintään 300, kun se nykyisin on 200.

Lisäksi kuntoutusrahalakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että sairausvakuutuslaissa tarkoitettu työpaikkakassa voi kansaneläkelaitoksen suostumuksella toimia kuntoutusrahalaisa tarkoitettujen etuuksien myöntäjänä ja maksajana.

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole organisatorisia eikä valtiontaloudellisia vaikutuksia.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	2. Voimaantulo	6
1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys	3	LAKITEKSTIT	6
2. Nykyinen tilanne	3	1. Laki sairausvakuutuslain 61 ja 64 §:n	6
3. Asian valmistelu	4	muuttamisesta	6
4. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vai-	4	2. Laki kuntoutusrahalain muuttamisesta	8
kutukset	4	LIITE	9
5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	4	Rinnakkaistekstit	9
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	5	1. Laki sairausvakuutuslain 61 ja 64 §:n muutta-	9
1. Lakiehdotusten perustelut	5	misesta	9
1.1. Sairausvakuutuslaki	5	2. Laki kuntoutusrahalain muuttamisesta	10
1.2. Kuntoutusrahalaki	5		

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

Viime vuosina yritysmaailmassa tapahtuneet muutokset, erityisesti yrityskaupat sekä yhtiöittämiset yritysten sisällä, ovat useassa tapauksessa johtaneet siihen, että osa aikaisemmin kassan jäsenenä olleista henkilöistä on jäänyt kassan toimintapiirin ulkopuolelle tai että kassan jäsenmäärä on laskenut alle vähimmäisjäsenmäärän, jolloin koko kassan toiminta työpaikkakassana on jouduttu lopettamaan. Vaikka yrityskaupan yhteydessä tehdään yleensä sopimus, jonka mukaan työntekijät siirtyvät uuteen yhtiöön niin sanottuina vanhoina työntekijöinä eli heidän jo saavuttamansa edut turvataan, ei työpaikkakassan jäsenyydestä voida sopia, koska sen edellytykset on laissa säännelty. Kun työntekijöiden kannalta muutos merkitsee lähinnä palkanmaksun siirtymistä uudelle työnantajalle, ei kassan jäsenyyden lakkaamiselle ole perusteita.

Käytännössä ongelmallisiksi ovat osoittautuneet nimenomaan ne tapaukset, joissa työpaikkakassan toimintapiiriin tulisi kuulumaan usean eri työnantajan työntekijöitä. Koska työpaikkakassan säännöille on avustuskassalain (471/42) 6 §:n mukaisesti saatava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistus, työpaikkakassan toiminnan jatkamisen edellytykset tulevat tutkittaviksi ministeriössä kassan sääntöjä tai niiden muutosta vahvistettaessa. Näissä tapauksissa ministeriö on hyväksynyt kassan toimintapiirisäännön silloin, kun työnantajan omistussuus muusta työnantajasta on ollut vähintään 50 prosenttia.

Sosiaali- ja terveysministeriön työpaikkakassojen toimintapiiriä koskevista päätöksistä on viime vuosina kolmessa tapauksessa valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kahdessa näistä tapauksista korkein hallinto-oikeus on kumonnut ministeriön päätöksen ja palauttanut asian ministeriölle uudelleen käsiteltäväksi sillä perusteella, ettei sairausvakuutuslain 61 §:n sanonta hallinnollisesta ja taloudellisesta kokonaisuudesta vaadi, että kysymykseen saataisivat tulla vain konsernisuhteessa keskenään olevat työnantajat.

Yrityskauppojen ja yhtiöittämisten yhteydessä syntyvien ongelmien ratkaisuksi on esitetty uuden kassan perustamista. Tällaisissa tilanteissa saattavat kuitenkin esteiksi muodostua

toisaalta edellä jo mainittu kassan työntekijäjäsenien määrää koskeva vaatimus tai avustuskassalain 3 §:n vaatimus 300:sta jäsenestä ja toisaalta taloudelliset seikat, sillä uuteen kassaan siirtyvät menettävät oikeutensa vanhan kassan varallisuuteen. Yhden työpaikkakassan korvaaminen usealla pienemmällä kassalla myös yleensä kasvattaa hoitokulujen kokonaismäärää. Mikäli kassa lopettaa sairausvakuutuslain mukaisen toimintansa ja muuttuu vain lisäetuja myöntäväksi avustuskassaksi, myös uuden työnantajan palvelukseen siirtyneet työntekijät voivat edelleen kuulua kassan toimintapiiriin, koska avustuskassalaissa ei ole rajoitettu kassan toimintapiiriä sairausvakuutuslain tapaan.

Tämän esityksen tavoitteena on välttää niitä edellytyksiä, joiden vallitessa avustuskassalain mukainen avustuskassa voisi toimia sairausvakuutuslaissa tarkoitettuna työpaikkakassana. Tarkoituksena on, että yritysmaailmassa tapahtuvat muutokset voitaisiin ottaa joustavasti huomioon kassan toimintapiirissä ilman, että kassatoiminta kärsisi muutoksista.

Kuntoutuslainsäädännön kokonaisuudistus tuli voimaan 1 päivänä lokakuuta 1991. Kuntoutusrahain (611/91) mukaisten etuuksien eli kuntoutusrahan ja harkinnanvaraisen kuntoutusavustuksen myöntää ja maksaa kansaneläkelaitos. Eduskunnan sosiaalivaliokunta totesi kuntoutusta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi annetusta hallituksen esityksestä eduskunnalle antamassaan mietinnössä (SoVM 49/1990 vp.), että työpaikkakassojen asema on uudistuksen yhteydessä jäänyt epäselväksi. Valiokunta edellytti, että sosiaali- ja terveysministeriön, kansaneläkelaitoksen ja työmarkkinajärjestöjen tulee yhteistyössä selvittää työpaikkakassojen asema kuntoutusjärjestelmässä ja että tarvittavat säädösmuutokset on toteutettava pikaisesti.

2. Nykyinen tilanne

Sairausvakuutuslain 61 §:ssä säädetään siitä, milloin avustuskassalain mukainen avustuskassa voi toimia työpaikkakassana eli sairausvakuutuslaissa säädettyjen etuuksien antajana. Säännöksen mukaan työpaikkakassa on avustuskassalain mukainen avustuskassa, jonka toimintapiiriin kuuluvat saman työnantajan pal-

veluksessa olevat työntekijät ja jonka toimintapiiriin lisäksi voivat kuulua saman työnantajan palveluksesta eläkkeelle siirtyneet työntekijät. Järjestely edellyttää kansaneläkelaitoksen suostumusta, joka on annettava, jos kassankokous on kahden kolmasosan äänten enemmistöllä hyväksynyt järjestelyä vastaavat kassan säännöt ja jos sääntöjen mukaan annettavat etuudet ovat vähintään sairausvakuutuslain mukaiset sekä jos kassan toimintapiiriin kuuluu vähintään 200 työntekijäjäsentä.

Edellä mainittua sovelletaan vastaavasti myös avustuskassaan, jonka toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ovat sellaisten työnantajien palveluksessa, joiden toiminnan on katsottava muodostavan hallinnollisen ja taloudellisen kokonaisuuden, edellyttäen, että erityiset syyt puoltavat kassan hyväksymistä sairausvakuutuslain mukaisten etuuksien antajaksi.

Toiminnassa olevia työpaikkakassoja on nykyisin yhteensä 96 ja ne jakautuvat sairausvakuutuslain mukaisesti vakuutettujen lukumäärän mukaan seuraavasti:

SVL-vakuutettuja	Työpaikkakassoja
— 299	11
300— 499	20
500— 999	29
1 000—1 499	14
1 500—1 999	6
2 000—2 999	7
3 000—4 999	3
5 000—9 999	3
10 000—	3
	96

Sairausvakuutuslain mukaisesti vakuutetuilla on yleensä oikeus myös lakisääteisiä etuuksia täydentäviin lisäetuuksiin.

Mikäli toiminnassa olevan työpaikkakassan jäsenmäärä ei enää täytä sairausvakuutuslain 61 §:n 1 momentissa mainittua 200:n työntekijäjäsenen vaatimusta, kansaneläkelaitoksen on sairausvakuutuslain 64 §:n mukaan peruutettava kassalle antamansa suostumus toimia työpaikkakassana. Sairausvakuutuslakia on muutettu toukokuussa 1988 annetulla lailla. Sen voimaantulosäännöksen mukaan 200:n työntekijäjäsenen vaatimus ei kuitenkaan koske niitä

työpaikkakassoja, jotka ennen 1 päivää heinäkuuta 1988 ovat saaneet luvan toimia työpaikkakassoina.

3. Asian valmistelu

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 7 päivänä helmikuuta 1991 työpaikkakassatyöryhmän, jonka tehtävänä oli selvittää sairausvakuutuslain 61 §:ssä tarkoitettujen työpaikkakassojen toimintapiirin rajaamisessa esiintyneet puutteet ja kehittämistarpeet sekä työpaikkakassojen asema kuntoutusjärjestelmässä. Selvitystyönsä pohjalta työryhmän tuli tehdä ehdotukset tarvittaviksi toimenpiteiksi. Ehdotusten tuli olla sopusoinnussa avustuskassalakitoimikunnan mietinnössä (komiteamietintö 1989:16) tehtyjen ehdotusten kanssa. Tämä hallituksen esitys perustuu työryhmän muistiossa (työryhmämuistio 1991:10 STM) esitettyihin kannanottoihin.

Työryhmän muistiosta on saatu lausunnot Avustuskassojen Yhdistykseltä, kansaneläkelaitokselta, Kuluttajien vakuutustoimistolta, Liiketyöntekijäin Keskusliitto LTK r.y.:ltä, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK r.y.:ltä, Suomen Työntekijäin Keskusliitolta sekä Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto TVK r.y.:ltä. Lausunnot olivat yleissävyiltään myönteisiä.

4. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole organisatorisia eikä valtiontaloudellisia vaikutuksia.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Avustuskassalain kokonaisuudistus on parhaillaan valmisteltavana sosiaali- ja terveysministeriössä asiaa selvittäneen avustuskassalakitoimikunnan työn pohjalta. Hallitus tulee erikseen antamaan esityksen uudeksi avustuskassojen koskevaksi lainsäädännöksi, joka koskee myös työpaikkakassojen toimintaa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Sairausvakuutuslaki

61 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että avustuskassalle, jonka toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ovat sellaisten työnantajien palveluksessa, jotka kuuluvat osakeyhtiölain (734/78) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun samaan konserniin, olisi aina myönnettävä suostumus työpaikkakassana toimimiseen, mikäli muut kuten esimerkiksi työntekijäjäsenien vähimmäismäärää koskevat vaatimukset täyttyvät.

Suostumus työpaikkakassana toimimiseen voitaisiin tarvittaessa antaa useamman työnantajan työntekijöiden kassalle silloinkin, kun sanottu konserniedellytys ei täyty. Tällöin ratkaisevaa olisi se, onko työnantajilla sellainen taloudellinen tai toiminnallinen yhteys keskenään, että järjestelyä voitaisiin pitää kassan hoitamisen ja kassassa vakuutettujen kannalta tarkoituksenmukaisena. Taloudellisella yhteydellä tarkoitetaan omistuksellista yhteyttä. Toiminnallinen yhteys taas saattaa olla kyseessä esimerkiksi silloin, kun samalla teollisuusalalla aikaisemmin yhtenä yrityksenä toiminut yritys yhtiöitetään useammaksi yritykseksi. Taloudellisen tai toiminnallisen yhteyden vaatimuksen vuoksi työpaikkakassan aseman antaminen esimerkiksi ammattikuntaohjaiselle avustuskassalle ei olisi mahdollista. Muita suostumusta harkittaessa huomioon otettavia seikkoja voisivat olla esimerkiksi se, onko kyse olemassa olevan työpaikkakassan toiminnan jatkamisesta sekä se, osallistuuko työnantaja kassan toimintaan. Suostumuksen antaminen perustuisi aina tapauskohtaiseen harkintaan.

Uuden työpaikkakassan vähimmäisjäsenmäärä korotettaisiin 200:sta työntekijäjäsenestä 300:aan. Kassan eläkeläisjäsenien määrää ei siis otettaisi huomioon jäsenmäärää koskevan vaatimuksen täyttymistä arvioitaessa. Ehdotettu muutos vastaa avustuskassalakitoimikunnan mietinnössä olevaa vaatimusta lakisääteistä toimintaa harjoittavien kassojen vähimmäisjäsenmäärästä. Uusi vaatimus koskisi lain voimaantulosäännöksen mukaan ainoastaan lain voimaantulon jälkeen työpaikkakassana toimimiseen luvan saaneita kassoja.

Työpaikkakassa velvoitettaisiin välittömästi ilmoittamaan kansaneläkelaitokselle suostu-

muksen saamisen perusteena olevissa olosuhteissa tapahtuneista muutoksista, jotta kansaneläkelaitos voisi arvioida, täyttyvätkö nämä edellytykset myös olosuhteiden muututtua.

64 §. Pykälän 2 momentin mukaan kansaneläkelaitoksen olisi peruutettava suostumuksensa työpaikkakassana toimimiseen, mikäli työpaikkakassa ei enää täyty 61 §:n 1 momentin mukaisia suostumuksen saamisen edellytyksiä. Suostumus olisi peruutettava myös silloin, kun kassa muuttaa sääntöjään siten, että sen suorittamat etuudet eivät enää vastaa sairausvakuutuslain mukaisia etuuksia. Voimassa olevan lain mukaan sääntöjä on voinut muuttaa mainituin tavoin vain siten, että muutetut säännöt tulevat voimaan muutosta seuraavan tammikuun 1 päivänä. Yrityksmaailmassa tapahtuvien muutosten nopeuden vuoksi säännös ehdotetaan muutettavaksi joustavammasi siten, että erityisen syyn vuoksi sääntömuutoksille voitaisiin hyväksyä muukin voimaantuloajankohta.

1.2. Kuntoutusrahalaki

Työpaikkakassojen tehtäväksi kuntoutusjärjestelmässä voidaan antaa kuntoutusrahalain mukaisten etuuksien hoitaminen, mikäli samalla varmistetaan, että kassalla on riittävä asiantuntemus ja tekninen valmius tämän tehtävän hoitamiseen. Kuntoutusrahan maksaminen kassassa vakuutetulle olisi erityisen tarkoituksenmukaista silloin, kun kassalla on läheinen yhteys työpaikan työterveyshuollon järjestämiseen.

3 §. Kuntoutusrahalain 3 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan sairausvakuutuslain 61 §:ssä tarkoitettu työpaikkakassa voisi kansaneläkelaitoksen suostumuksella myöntää ja maksaa kuntoutusrahalain mukaisia etuuksia. Voidakseen ryhtyä maksamaan näitä etuuksia kassan olisi muutettava sääntöjään siten, että niihin otettaisiin säännös kuntoutusrahalain mukaisten etuuksien maksamisesta. Tämän toiminnan osalta työpaikkakassaan sovellettaisiin kansaneläkelaitosta tai sen paikallistoimistoa koskevia kuntoutusrahalain säännöksiä.

Koska kuntoutusrahalain mukaisten etuuksien hoitaminen on olennaisesti sairausvakuutuslain mukaisten etuuksien hoitamista moni-

mutkaisempaa, ei kuntoutusrahalain mukaisten etuuksien hoitamista ole perusteltua antaa kaikille niille työpaikkakassoille, jotka toimivat sairausvakuutuslain mukaisten etuuksienantajina jäsenilleen. Koska etuuksien myöntämiseksi tarvittavan asiantuntemuksen määrittelemisen yksiselitteisin kriteerein ei ole mahdollista, ehdotetaan, että kansaneläkelaitokselle tulisi antaa yksittäistapauksessa harkintavalta arvioida kassan edellytyksiä suoriutua kuntoutusrahalain mukaisten etuuksien hoitamisesta.

32 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan työpaikkakassan maksamat kuntoutusrahalain mukaiset etuudet rahoitetaan kansaneläkelaitoksen maksamien kuntoutusetuuksien tavoin kansaneläkelaitoksen varoista. Työpaikkakassoille maksettaisiin ennakkoa samaan tapaan kuin sairausvakuutuslain mukaisten etuuksien maksamiseen sairausvakuutuslain nojalla eli määrä, jonka kassan arvioidaan tarvitsevan kuntoutusrahalain mukaisten etuuksien suorittamiseen. Myös hallintokulujen osalta noudatettaisiin sairausvakuutuslaissa omaksuttua järjestelmää eli enakkona maksettaisiin se hallintokulujen määrä, joka kansaneläkelaitoksen paikallistoimistolle arvioidaan vastaavasta toiminnasta aiheutuvan. Hallintokulujen korvaamisperusteet vahvistaisi sosiaali- ja terveysministeriö kansaneläkelaitoksen esityksestä. Etuuksien suorittamista varten käytettävikseen saamistaan va-

roista kassan olisi vuosittain tehtävä tilitys, josta samoin kuin kassalle varoja siirrettäessä noudatettavasta menettelystä on tarkoitus tarkemmin säätää asetuksella.

35 §. Pykälän mukaan kuntoutusrahalain mukaisia etuuksia myöntävään ja maksavaan työpaikkakassaan sovellettaisiin vastaavasti, mitä kuntoutusrahalaisissa säädetään kansaneläkelaitoksesta tai sen paikallistoimistosta puheena olevan lain mukaisten etuuksien myöntäjänä tai maksajana. Lisäksi näihin kassoihin sovellettaisiin sairausvakuutuslain työpaikkakassoja koskevia säännöksiä.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Sairausvakuutuslain muuttamista koskevaan lakiehdotukseen sisältyy voimaantulosäännös, jonka mukaan työpaikkakassan uusi jäsenmäärävaatimus ei koske niitä avustuskassalain mukaisia avustuskassoja, jotka ennen ehdotetun lain voimaantuloa ovat saaneet luvan toimia työpaikkakassana.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

sairausvakuutuslain 61 ja 64 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 61 §:n 1 momentti ja 64 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat 13 päivänä toukokuuta 1988 annetussa laissa (448/88), seuraavasti:

61 §

Avustuskassalain (471/42) mukaisella avustuskassalla, jonka toimintapiiriin kuuluvat saman työnantajan palveluksessa olevat työntekijät ja jonka toimintapiiriin lisäksi voivat kuulua lisäetuuksien saajina saman työnantajan palveluksesta eläkkeelle siirtyneet työntekijät, on oikeus toimia tässä laissa säädettyjen etuuksienantajana jäsenilleen tai heille ja hei-

dän perheenjäsenilleen. Järjestelylle on hankittava kansaneläkelaitoksen suostumus, joka on annettava, jos kassankokous kahden kolmasosan äänen enemmistöllä on hyväksynyt järjestelyä vastaavat kassan säännöt ja sääntöjen mukaan annettavat etuudet ovat vähintään tämän lain mukaiset sekä kassan toimintapiiriin kuuluu vähintään 300 työntekijäjäsentä. Mitä edellä säädetään, sovelletaan vastaavasti

avustuskassaan, jonka toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ovat sellaisten työnantajien palveluksessa, jotka kuuluvat osakeyhtiölain (734/78) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun samaan konserniin. Vaikka edellä tarkoitettu konserniedellytys ei täyttyisi, suostumus työpaikkakassana toimimiseen voidaan kuitenkin antaa, jos työnantajilla on sellainen taloudellinen tai toiminnallinen yhteys keskenään, että järjestelyä voidaan pitää kassan hoitamisen ja kassassa vakuutettujen kannalta tarkoituksenmukaisena. Mikäli suostumuksen saamisen perusteena olevissa olosuhteissa tapahtuu muutos, kassan on välittömästi ilmoitettava muutoksesta kansaneläkelaitokselle. Tässä momentissa tarkoitettua avustuskassaa sanotaan tässä laissa työpaikkakassaksi.

64 §

Jos työpaikkakassa päättää muuttaa sääntö-

jään siten, että sen suorittamat etuudet eivät enää vastaa vähintään tämän lain mukaisia etuuksia, on kansaneläkelaitoksen peruutettava 61 §:n 1 momentin nojalla antamansa suostumus. Muutetut säännöt tulevat voimaan muutosta seuraavan tammikuun 1 päivänä, jollei muulle voimaantuloajankohdalle ole erityistä syytä. Kansaneläkelaitoksen on peruutettava suostumuksensa myös silloin, kun työpaikkakassa ei enää täytä sanotun lainkohdan mukaisia suostumuksen edellytyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Mitä tässä laissa säädetään työpaikkakassan jäsenmäärästä, ei koske niitä avustuskassalain mukaisia avustuskassoja, jotka ennen tämän lain voimaantuloa ovat saaneet luvan toimia työpaikkakassana.

2.

L a k i**kuntoutusrahalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun kuntoutusrahalain (611/91) 35 § sekä *lisätään* 3 §:ään uusi 2 momentti ja 32 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

3 §*Viranomaiset*

Kansaneläkelaitoksen suostumuksella tämän lain mukaisten etuuksien myöntäminen ja maksaminen voidaan antaa myös sairausvakuutuslain 61 §:ssä tarkoitetun työpaikkakassan tehtäväksi. Tällaiseen kassaan on vastaavasti sovellettava, mitä tässä laissa säädetään kansaneläkelaitoksesta tai sen paikallistoimistosta tämän lain mukaisten etuuksien myöntäjänä tai maksajana.

32 §*Rahoitus*

Kansaneläkelaitoksen on annettava varoistaan työpaikkakassan käytettäväksi ennakkoina määrä, joka kassan arvioidaan tarvitsevan tämän lain mukaisten etuuksien suorittamiseen lisättynä sillä hallintokulujen määrällä, joka kansaneläkelaitoksen paikallistoimistolle arvi-

oidaan tästä toiminnasta vastaavasti aiheutuvan. Etuuksien suorittamista varten käytettävikkseen saamistaan varoista on kassan vuosittain tehtävä tilitys siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Hallintokulujen korvaamisperusteet vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö kansaneläkelaitoksen esityksestä. Menetelystä, jota noudatetaan kassalle varoja siirretäessä, säädetään asetuksella.

35 §*Sairausvakuutuslain säännösten noudattaminen*

Jollei tässä laissa toisin säädetä, on kuntoutusraha-asioissa noudatettava soveltuvin osin, mitä työpaikkakassoista, virka-avusta, tietojen salassapidosta sekä lomakkeiden vahvistamisesta sairausvakuutuslaissa tai sen nojalla säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Eeva Kuuskoski*

1.

Laki

sairausvakuutuslain 61 ja 64 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 61 §:n 1 momentti ja 64 §:n 2 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat 13 päivänä toukokuuta 1988 annetussa laissa (448/88), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

61 §

Avustuskassalain (471/42) mukaisella avustuskassalla, jonka toimintapiiriin kuuluvat saman työnantajan palveluksessa olevat työntekijät ja jonka toimintapiiriin lisäksi voivat kuulua lisäetuuksien saajina saman työnantajan palveluksesta eläkkeelle siirtyneet työntekijät, on oikeus toimia tässä laissa säädettyjen etuuksien antajana jäsenilleen tai heille ja heidän perheenjäsenilleen. Järjestelylle on hankittava kansaneläkelaitoksen suostumus, joka on annettava, jos kassankokous kahden kolmasosan äänten enemmistöllä on hyväksynyt järjestelyä vastaavat kassan säännöt ja sääntöjen mukaan annettavat etuudet ovat vähintään tämän lain mukaiset sekä kassan toimintapiiriin kuuluu vähintään 200 työntekijäjäsentä. Mitä edellä on säädetty, sovelletaan vastaavasti avustuskassaan, jonka toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ovat sellaisten työnantajien palveluksessa, joiden toiminnan on katsottava muodostavan hallinnollisen ja taloudellisen kokonaisuuden, edellyttäen, että erityiset syyt puoltavat kassan hyväksymistä tämän lain mukaisten etuuksien antajaksi. Tässä momentissa tarkoitettua avustuskassaa sanotaan tässä laissa työpaikkakassaksi.

Ehdotus

61 §

Avustuskassalain (471/42) mukaisella avustuskassalla, jonka toimintapiiriin kuuluvat saman työnantajan palveluksessa olevat työntekijät ja jonka toimintapiiriin lisäksi voivat kuulua lisäetuuksien saajina saman työnantajan palveluksesta eläkkeelle siirtyneet työntekijät, on oikeus toimia tässä laissa säädettyjen etuuksien antajana jäsenilleen tai heille ja heidän perheenjäsenilleen. Järjestelylle on hankittava kansaneläkelaitoksen suostumus, joka on annettava, jos kassankokous kahden kolmasosan äänten enemmistöllä on hyväksynyt järjestelyä vastaavat kassan säännöt ja sääntöjen mukaan annettavat etuudet ovat vähintään tämän lain mukaiset sekä kassan toimintapiiriin kuuluu vähintään 300 työntekijäjäsentä. Mitä edellä *säädetään*, sovelletaan vastaavasti avustuskassaan, jonka toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ovat sellaisten työnantajien palveluksessa, *jotka kuuluvat osakeyhtiölain (734/78) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun samaan konserniin. Vaikka edellä tarkoitettu konserniedellytys ei täytyisi, suostumus työpaikkakassana toimimiseen voidaan kuitenkin antaa, jos työnantajilla on sellainen taloudellinen tai toiminnallinen yhteys keskenään, että järjestelyä voidaan pitää kassan hoitamisen ja kassassa vakuutettujen kannalta tarkoituksenmukaisena. Mikäli suostumuksen saamisen perusteena olevissa olosuhteissa tapahtuu muutos, kassan on välittömästi ilmoitettava muutoksesta kansaneläkelaitokselle.* Tässä momentissa tarkoitettua avustuskassaa sanotaan tässä laissa työpaikkakassaksi.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

64 §

Jos työpaikkakassa päättää muuttaa sääntöjään siten, että sen suorittamat etuudet eivät enää vastaa vähintään tämän lain mukaisia etuuksia, on kansaneläkelaitoksen peruutettava 61 §:n 1 momentin nojalla antamansa suostumus. Suostumus on peruutettava myös silloin, kun työpaikkakassan jäsenmäärä ei enää täytä sanotussa lainkohdassa mainittua vaatimusta. Työpaikkakassa voi muuttaa sääntöjä edellä mainituin tavoin vain siten, että muutetut säännöt tulevat voimaan muutosta seuraavan tammikuun 1 päivänä.

Jos työpaikkakassa päättää muuttaa sääntöjään siten, että sen suorittamat etuudet eivät enää vastaa vähintään tämän lain mukaisia etuuksia, on kansaneläkelaitoksen peruutettava 61 §:n 1 momentin nojalla antamansa suostumus. Muutetut säännöt tulevat voimaan muutosta seuraavan tammikuun 1 päivänä, *jollei muulle voimaantuloajankohdalle ole erityistä syytä. Kansaneläkelaitoksen on peruutettava suostumuksensa myös silloin, kun työpaikkakassa ei enää täytä sanotun lainkohdan mukaisia suostumuksen edellytyksiä.*

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 _____.

Mitä tässä laissa säädetään työpaikkakassan jäsenmäärästä, ei koske niitä avustuskassalain mukaisia avustuskassoja, jotka ennen tämän lain voimaantuloa ovat saaneet luvan toimia työpaikkakassana.

2.

Laki**kuntoutusrahalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun kuntoutusrahalain (611/91) 35 § sekä lisätään 3 §:ään uusi 2 momentti ja 32 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

Viranomaiset

Kansaneläkelaitoksen suostumuksella tämän lain mukaisten etuuksien myöntäminen ja maksaminen voidaan antaa myös sairausvakuutuslain 61 §:ssä tarkoitetun työpaikkakassan tehtäväksi. Tällaiseen kassaan on vastaavasti sovellettava, mitä tässä laissa säädetään kansaneläkelaitoksesta tai sen paikallistoimistosta tämän lain mukaisten etuuksien myöntäjänä tai maksajana.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

32 §

Rahoitus

Kansaneläkelaitoksen on annettava varoistaan työpaikkakassan käytettäväksi ennakkoina määrä, joka kassan arvioidaan tarvitsevan tämän lain mukaisten etuuksien suorittamiseen lisättynä sillä hallintokulujen määrällä, joka kansaneläkelaitoksen paikallistoimistolle arvioidaan tästä toiminnasta vastaavasti aiheutuvan. Etuuksien suorittamista varten käytettävikseen saamistaan varoista on kassan vuosittain tehtävä tilitys siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Hallintokulujen korvaamisperusteet vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö kansaneläkelaitoksen esityksestä. Menettelystä, jota noudatetaan kassalle varoja siirrettäessä, säädetään asetuksella.

35 §

Sairausvakuutuslain säännösten noudattaminen

Jollei tässä laissa ole toisin säädetty, on kuntoutusraha-asioissa noudatettava soveltuvin osin, mitä virka-avusta, tietojen salassapidosta sekä lomakkeiden vahvistamisesta on sairausvakuutuslaissa tai sen nojalla säädetty.

35 §

Sairausvakuutuslain säännösten noudattaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, on kuntoutusraha-asioissa noudatettava soveltuvin osin, mitä työpaikkakassoista, virka-avusta, tietojen salassapidosta sekä lomakkeiden vahvistamisesta sairausvakuutuslaissa tai sen nojalla säädetään.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*
